

Το Στέκι του Παιδιού: Χώρος Δημιουργικής Απασχόλησης

Στεφανάκης Δημήτριος
Επιβλέπωντας Καθηγητής:
Καναρέλης Θεοκλής

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Το Στέκι του Παιδιού: Χώρος Δημιουργικής Απασχόλησης

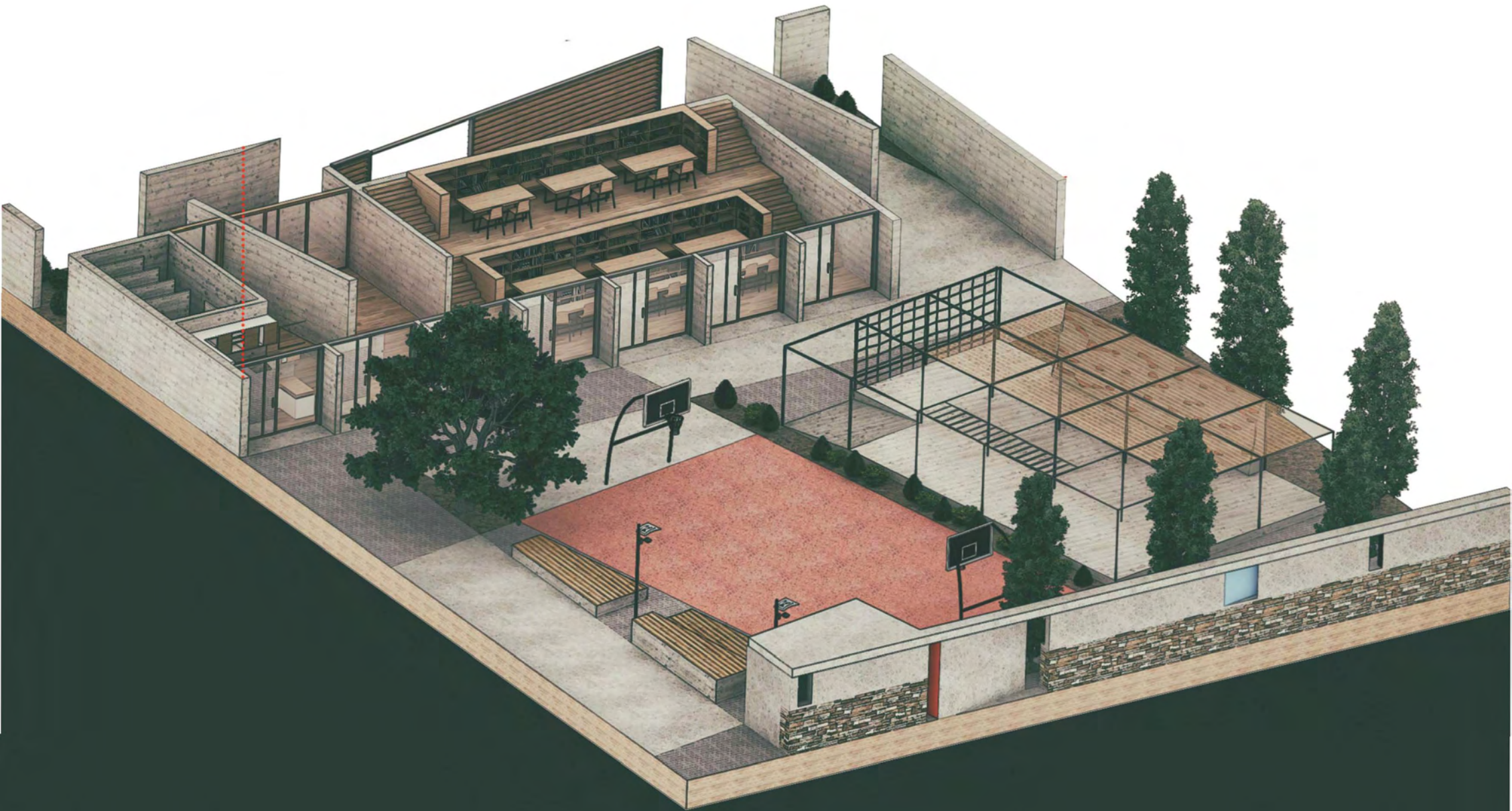

Στεφανάκης Δημήτριος
Επιβλέπωντας Καθηγητής:
Καναρέλης Θεοκλής

Διπλωματική Εργασία, Φλεβάρης 2018
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Περιεχόμενα

Περίληψη

Χάρτης

Φωτογραφίες οικοπέδου

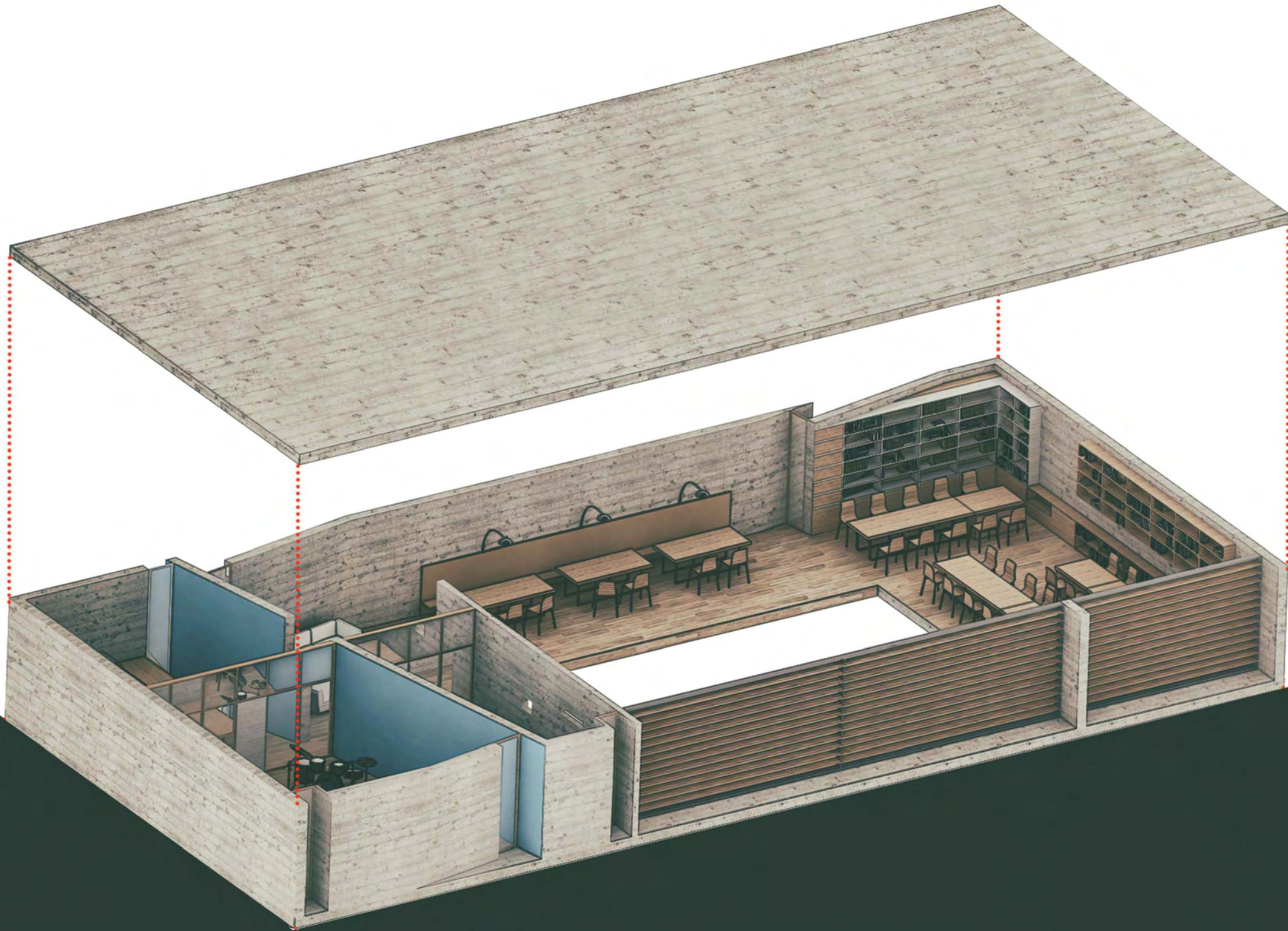
Κείμενο_Ανάλυση συνθετικής διαδικασίας

Συνθετικό Διάγραμμα

Σχέδια

Αναπαραστάσεις

Περίληψη

Η διπλωματική εργασία ασχολείται με τη δημιουργία ενός χώρου δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με δραστηριότητες εκτός του σχολικού ωραρίου. Στο κέντρο του Βόλου λειτουργούσε χρόνια ένας αντίστοιχος χώρος με ποικίλες δραστηριότητες και εκδηλώσεις, γνωστός ως “Στέκι του Παιδικού”..

Στόχος του χώρου είναι να φιλοξενήσει ένα “Στέκι του παιδιού”, με μία διπλή έννοια. Αφενός οι συμμετέχοντες σ’αυτόν έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με δραστηριότητες όπως η ζωγραφική, ο χορός, η μουσική, το θέατρο και ο αθλητισμός, αφετέρου το κτίριο φιλοδοξεί να γίνει ένα κέντρο κοινωνικοποίησης των παιδιών και άρα να λειτουργήσει σαν ένα “στέκι” για μικρές ηλικίες. Το “Στέκι” δεν λειτουργεί με ένα “αυστηρό” πρόγραμμα εκμάθησης, απλά προσφέρει το χώρο όπου μπορούν οι νέοι και οι νέες να επιλέξουν τη δραστηριότητα που επιθυμούν. Καλύπτει δηλαδή ο χώρος τις δημιουργικές επιθυμίες των συμμετέχοντων σε αυτόν. Στο χώρο υπάρχει μεγάλος όγκος εκπαιδευτικού υλικού που διατίθεται για δανεισμό όπως βιβλία, υλικά για ζωγραφική και ψηφιακό αρχείο.

Η εργασία εστιάζει σε δύο θέματα. Το πρώτο είναι η δημιουργία ενός εσωτερικού χώρου που μπορεί να καλύψει ένα κομμάτι των δραστηριοτήτων όπως ο χορός, η μουσική, το διάβασμα και ενός εξωτερικού. Ο εξωτερικός χώρος φιλοξενεί μία παιδική χαρά και αθλητικές εγκαταστάσεις. Βασική λειτουργία του υπαίθριου χώρου είναι η φιλοξενία εκθέσεων των όσων δημιουργούνται στο “Στέκι του Παιδιού” βοηθώντας να λειτουργήσει ως κέντρο της πόλης και της γειτονιάς.

Κύριος στόχος της εργασίας είναι ο σχεδιασμός ενός χώρου δημιουργικής απασχόλησης, προσπαθώντας να έχει ευρύτερη αναφορά στη πόλη και στη γειτονιά με εκθέσεις και παραστάσεις όπως μουσικές συναυλίες, παρουσιάσεις, κουκλοθέατρο και αθλητικές δραστηριότητες. Δεν υπάρχουν τέτοιοι χώροι στη πόλη του Βόλου και η παρούσα εργασία φιλοδοξεί να σχεδιάσει έναν και να επιστήσει τη προσοχή στην ανάγκη ύπαρξης χώρων ελεύθερης δημιουργίας.

Abstract

The diploma thesis deals with the synthesis of a creative work place for children with activities outside of school hours. In the center of Volos there used to be a corresponding space for many years with a variety of activities and events, known as the "Children's Haunt".

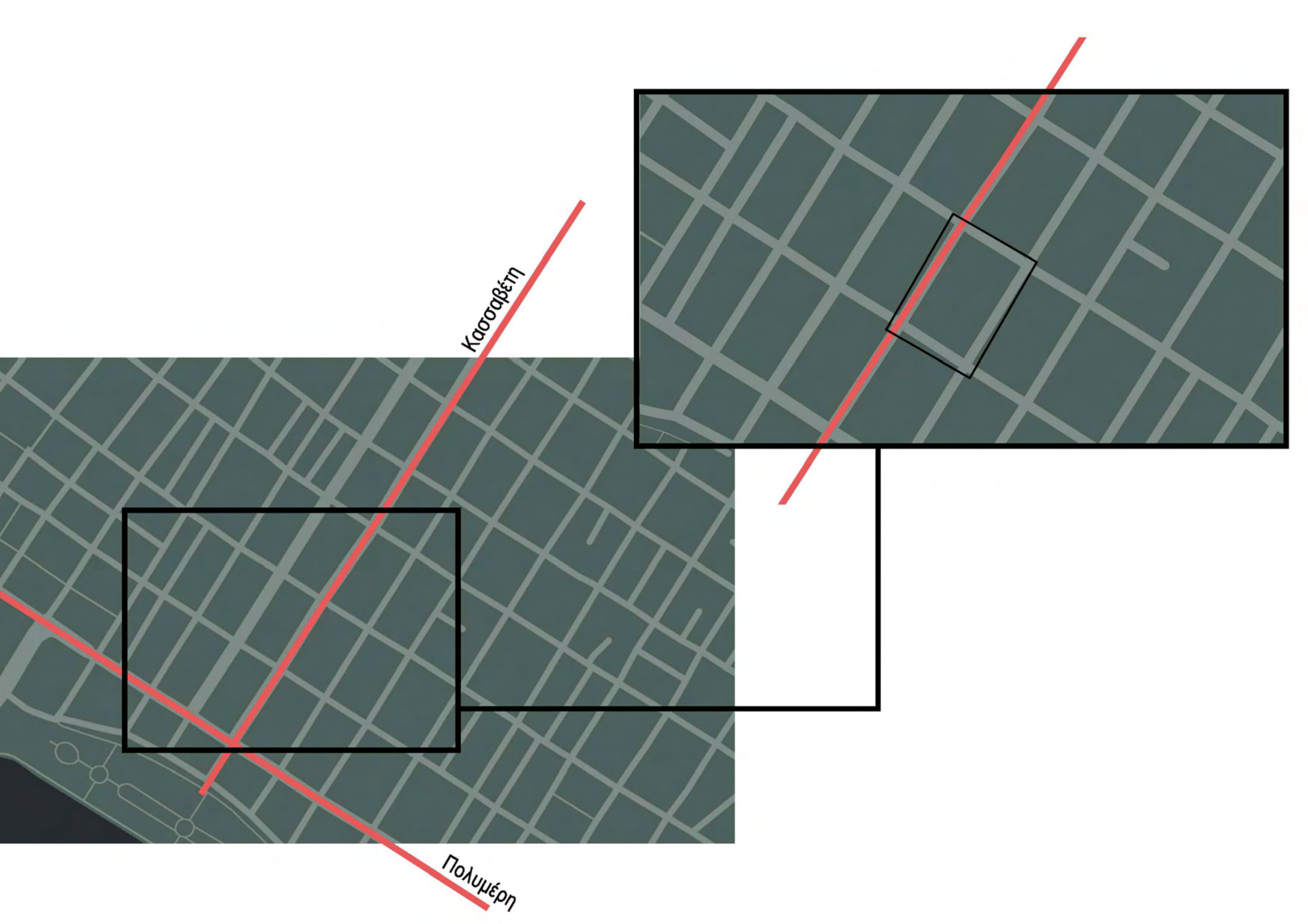
The goal of the site is to host a "hangout", in a dual sense. On the one hand, the participants in it have the opportunity to engage in activities such as painting, dance, music, theater and sports; on the other hand, the building aspires to become a socialization center for children and thus to act as a "hangout" for younger ages. The "Children's Haunt" does not work with a "rigorous" learning program, it just offers the place where young people can choose the activity they want. So the space covers the creative wishes of the participants in it. There is a large amount of educational material available for lending such as books, paintings and digital records.

The work focuses on two themes. The first is to create an indoor space that can cover a part of activities such as dancing, music, reading and an outside. The outdoor area hosts a playground and sports facilities. The main function of outdoor space is the hosting of exhibitions of those created in the "Children's Haunt", helping to function as a center of the city and the neighborhood.

The main objective of the work is to design a creative workplace, trying to get a wider reference to the city and neighborhood with exhibitions and performances such as music concerts, presentations, puppet shows and sports activities. There are no such spaces in the city of Volos and this work aspires to draw one and draw attention to the need for free creation spaces.

Χάρτης

Κασσαβέτη

Πολυμέρη

Χάρτης

Κασσαβέτη

Γαλλίας

28ης Οκτωβρίου

Κασσαβέτη

Γαλλίας

Σταθά

28ης Οκτωβρίου

Φωτογραφίες Οικοπέδου

Το οικόπεδο

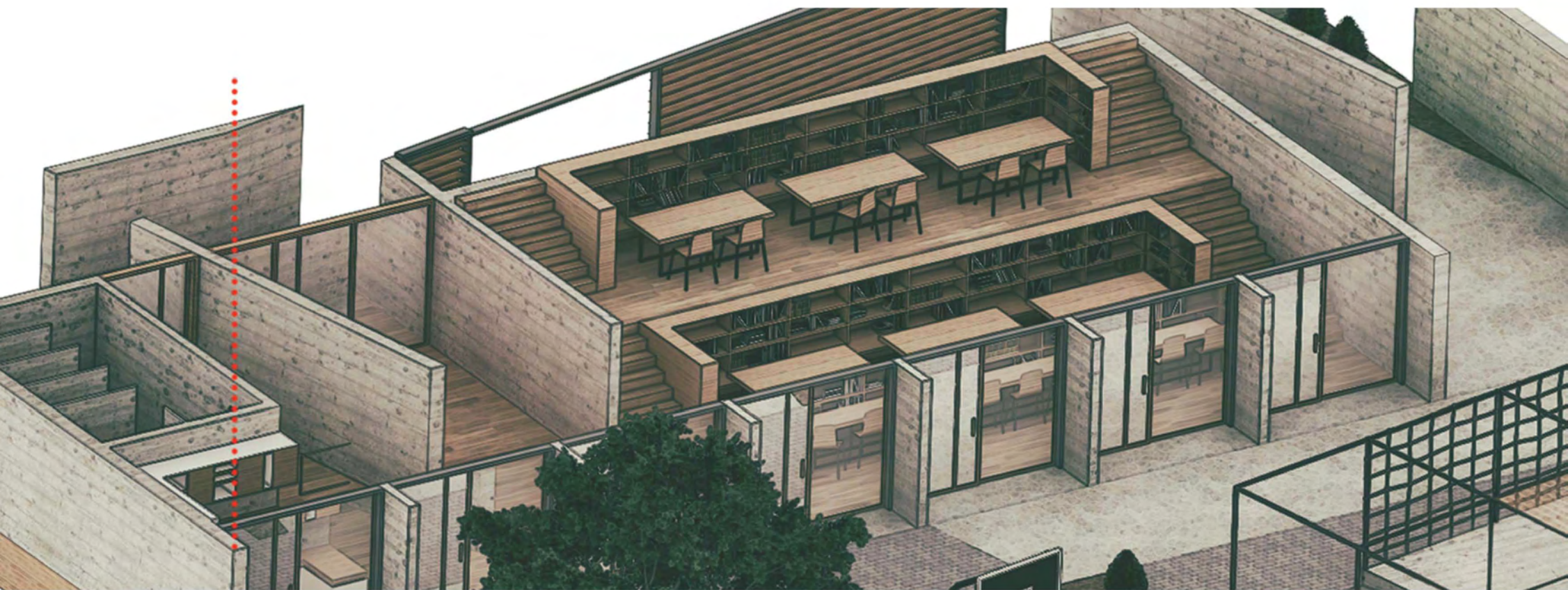

Το οικόπεδο που επιλέχθηκε για το καινούριο "Στέκι του Παιδιού" είναι σε κεντρικό μέρος του Βόλου πάνω από τη παραλία. Συγκεκριμένα βρίσκεται επί της οδού Κασαβέτη, ανάμεσα στη Γαλλίας και την 28ης Οκτωβρίου. Και οι τρεις οδοί είναι κεντρικοί και η πρόσβαση στο σημείο αυτό είναι εύκολη όπως φαίνεται και στους χάρτες.

Το οικόπεδο όπως φαίνεται στις φωτογραφίες και στους χάρτες είναι κλασικό ορθογώνιο διαστάσεων 40x30 μέτρων. Οι δύο μικρές του πλευρές είναι ανοιχτές στις οδούς Κασαβέτη και Σταθά ενώ οι δυο μεγάλες βλέπουν προς τις πολυκατοικίες και τους ακάλυπτους χώρους. Έτσι το οικόπεδο είναι προσβάσιμο από τις δύο πλευρές του και μπορεί κανένας να το διασχίσει. Στη συνθετική διαδικασία προσπαθώ να χρησιμοποιήσω αυτό το στοιχείο του οικοπέδου, δημιουργώντας ένα πέρασμα εντός του οικοδομικού τετραγώνου.

Επίσης το οικόπεδο είναι πλούσιο σε πράσινο και βλάστηση, κυριώς δέντρα τα οποία προσπαθώ να κρατήσω στη σύνθεσή μου. Υπάρχουν υλικά που έχουν μείνει από τις προηγούμενες εγκαταστάσεις, όπως ένας διάδρομος από μωσαϊκό χαλικιών και ένας πέτρινος τοίχος που κλείνει το οικόπεδο και από τις δύο πλευρές που είναι ανοιχτό. Στην οδό της Σταθά κρατάω το μεγαλύτερο τμήμα αυτού του πέτρινου τοίχου προσθέτοντας σκυρόδεμα που είναι και το υλικό που χρησιμοποιώ ως επι το πλείστον και στην υπόλοιπη εγκατάσταση. Στο σχεδιασμό έχει γίνει μία προσπάθεια έστω και μικρή να μείνουν μερικά χαρακτηριστικά της προηγούμενης κατάστασης και να συνδυαστούν με τη νέα συνθετική διαδικασία. Στοιχείο αυτής της μίξης είναι και η βλάστηση καθώς οι χώροι πρασίνου και τα δέντρα στο τελικό σχεδιασμό είναι σχεδόν ανέγγιχτα.

Πως λειτουργεί το “Στέκι του Παιδιού”

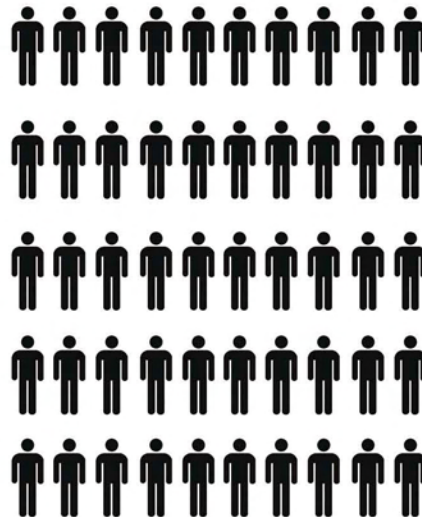
Πριν επικεντρωθούμε στο σχεδιαστικό κομμάτι της εργασίας, χρειάζεται να δούμε πως λειτουργεί αυτός ο χώρος δημιουργικής απασχόλησης. Ακριβώς γιατί ο σχεδιασμός, η σύνθεση καλείται να στεγάσει αυτή τη λειτουργία.

Το “Στέκι του Παιδιού” αρχικά δεν λειτουργεί με ένα αυστηρό ωράριο εκμάθησης. Δεν υπάρχει δηλαδή ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, ούτε κάποια ύλη που πρέπει να καλυφθεί. Φιλοξενεί πολλές δραστηριότητες όπως ζωγραφική, μουσική, θέατρο, χορό, κεραμική και αθλητισμό. Οι συμμετέχοντες μπορούν ανάλογα με την επιθυμία τους να ξεκινήσουν ομαδικά όποια δραστηριότητα επιθυμούν ανά πάσα στιγμή με συνεννόηση μεταξύ τους. Έτσι θεωρώ ότι μεγιστοποιείται η δημιουργικότητα γιατί οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται όταν ακριβώς τις επιθυμήσουν τα παιδιά. Ο χώρος σχεδιάζεται για να ανταποκρίνεται σε αυτές και να μπορεί να τις στεγάσει όλες αρμονικά.

Μπορεί δηλαδή μία ομάδα παιδιών να ζωγραφίζει, μία άλλη να παίζει μουσική σε ένα ειδικά διαμορφωμένο δωμάτιο-studio, μία άλλη να μαθαίνει κεραμική ενώ στο προαύλιο του χώρου μία άλλη ομάδα παιδιών να παίζει διάφορα αθλήματα και παιχνίδια. Ο χώρος διαθέτει ένα κεντρικό αίθριο προσφέροντας τη δυνατότητα να είναι όλοι και όλες σε επικοινωνία.

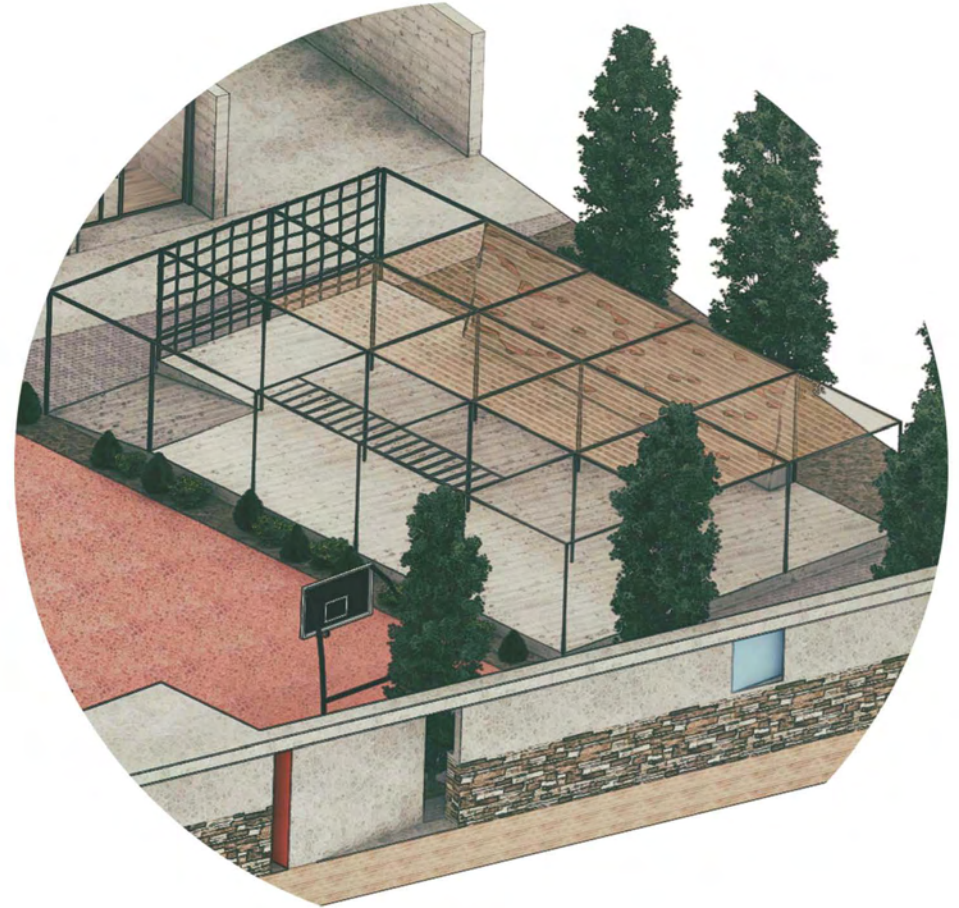
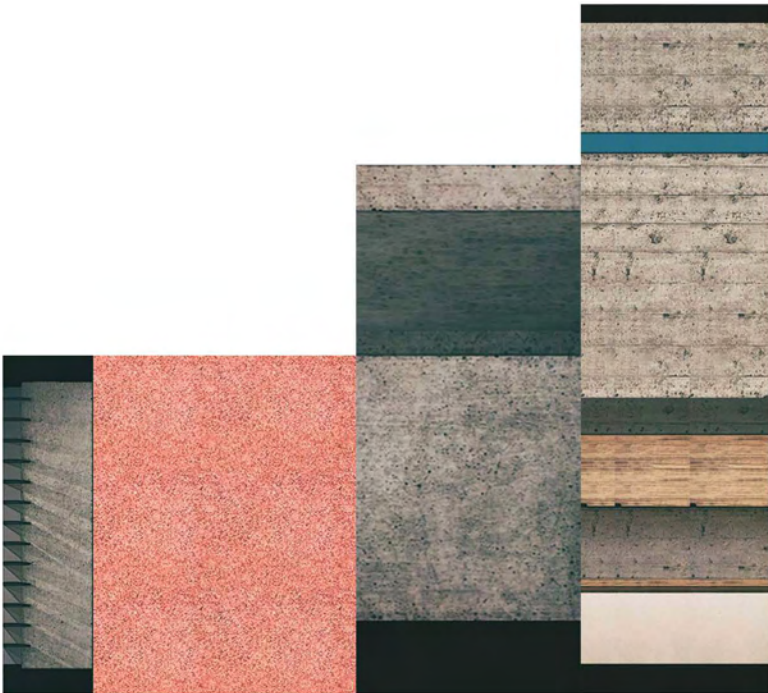
Τέλος το “Στέκι του Παιδιού” προσπαθεί να λειτουργήσει κυριολεκτικά σαν ένα στέκι για τη νεολαία. Ανεξάρτητα από τις δραστηριότητες που ενδιαφέρουν τα παιδικά σκοπός του project είναι να σχεδιάσει ένα χώρο που οι νέοι θα μπορούν να κοινωνικοποιηθούν και να τον αντιμετωπίζουν σαν δικό τους. Ο χώρος προσπαθεί να λειτουργήσει σαν μέρος που μπορούν παιδιά από διαφορετικές περιοχές να βρεθούν, να παίξουν ακόμα και να διαβάσουν όλα μαζί τα μαθήματά τους.

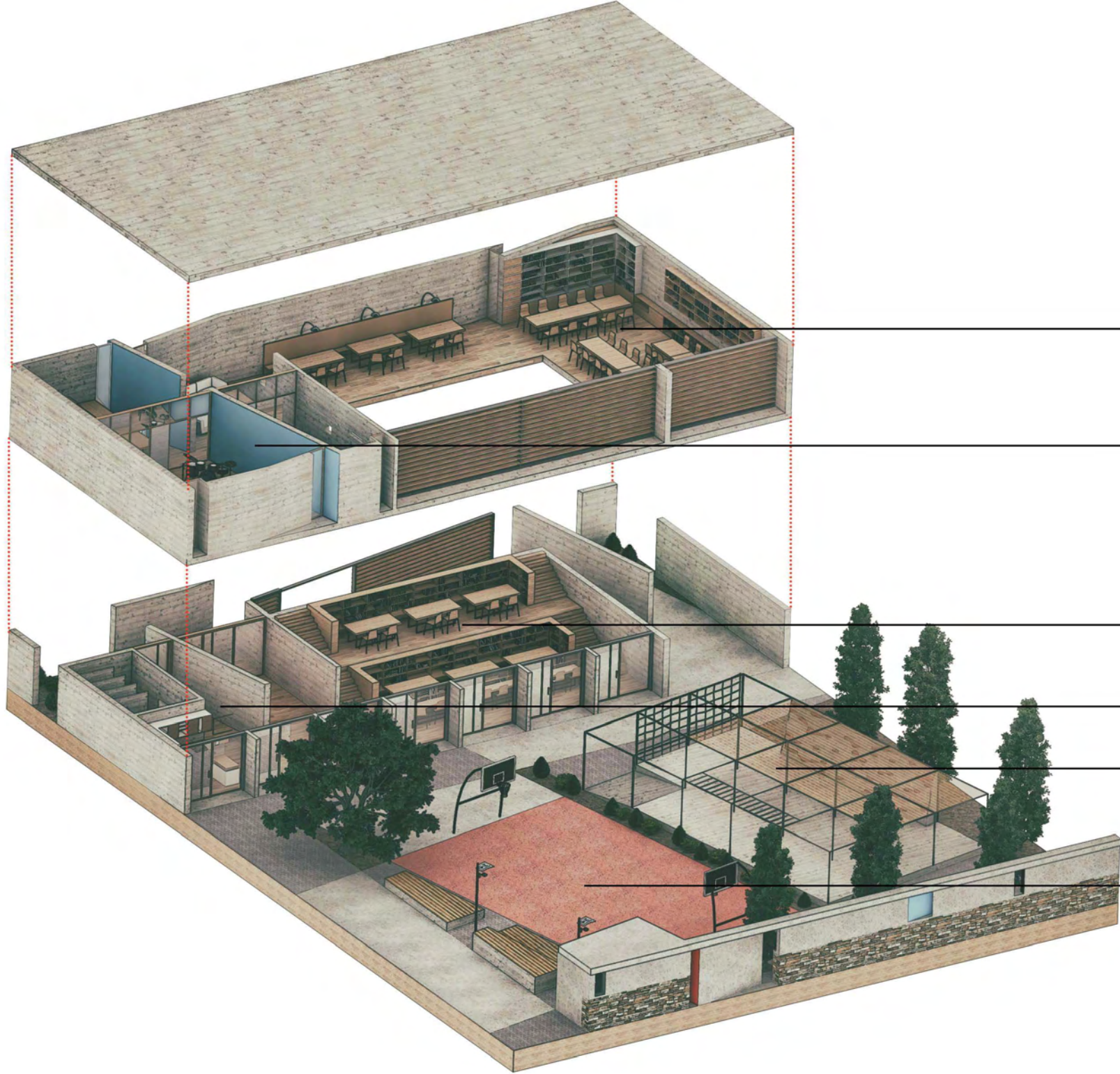
Αυτά τα δύο είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του Στεκιού για να τα συνοψίσω: χώρος δημιουργίας και κοινωνικοποίησης. Η χωρητικότητα της εγκατάστασης είναι για 50 παιδιά και 3-5 επιτηρητές-δασκάλους.

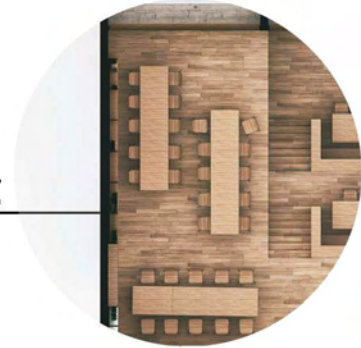
Χωρητικότητα: 50 παιδιά
5 δάσκαλοι/ες

Στη περιοχή αυτή και στο οικόπεδο που επέλεξα για την εργασία λειτουργούσε για χρόνια ένας τέτοιος χώρος ο οποίος τελικά κατεδαφίστηκε. Ο χώρος λειτουργούσε για παιδιά, όπου μπορούσαν να ασχοληθούν με διάφορες δραστηριότητες: ζωγραφική, μουσική, κεραμική, χορό και διάφορα παιχνίδια. Ο χώρος αυτός γνωστός ως "Στέκι του Παιδιού", ήταν ανοιχτός στη πόλη και στη γειτονιά, διοργανώνοντας πλήθος εκδηλώσεων για μικρούς και μεγάλους όπως κουκλοθέατρα, μουσικές βραδιές και θεατρικές παραστάσεις.

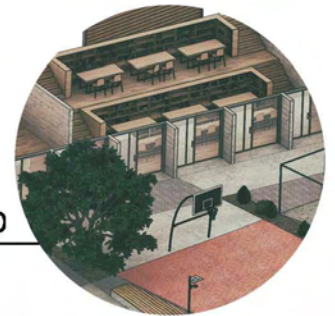
χώρος εργασίας, διαβάσματος, χειροτεχνίας

αίθουσα μουσικής, studio

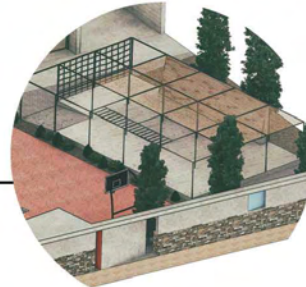
κεντρικό αίθριο

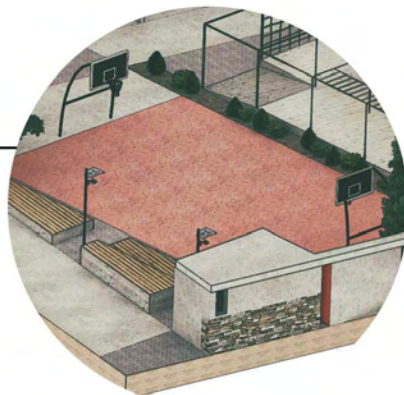
κουζίνα, τουαλέτα

παιδική χαρά

χώρος άθλησης

Συνθετικό

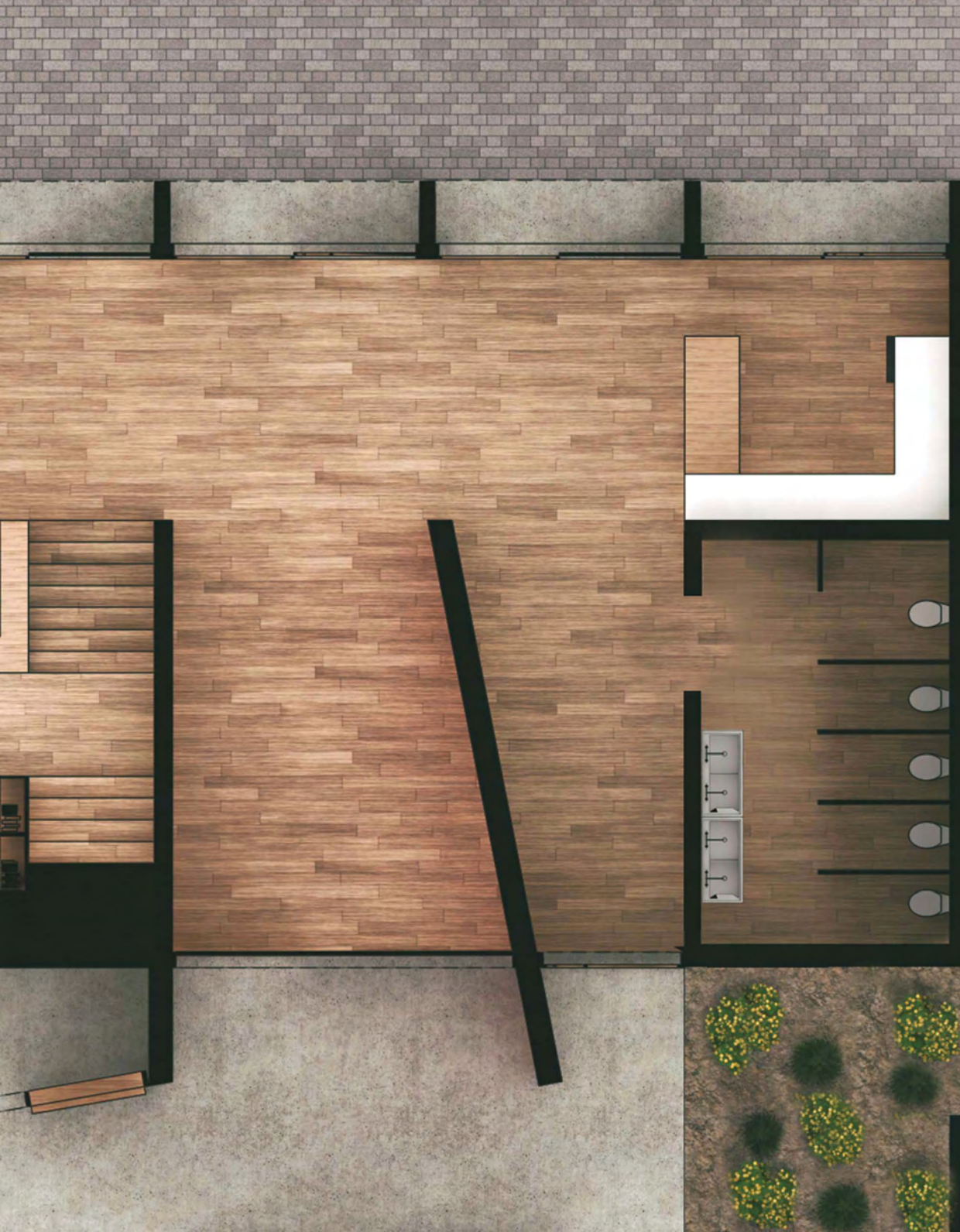
Για τη συνθετική επίλυση του θέματος έγιναν μία σειρά από βήματα. Όπως έχω ήδη αναφέρει υπάρχουν ένας χώρος που στεγάζει τις εσωτερικές χρήσεις και ένας εξωτερικός-προαύλιος. Η σχέση των δύο αυτών χώρων είναι η πρώτη διαδικασία που προσπάθησα να λύσω.

Η σχέση εσωτερικού-εξωτερικού χώρου επηρεάζει το τρόπο που αυτοί οι δύο επικοινωνούν ταυτόχρονα με τη πόλη. Οι στόχοι είναι δύο: αφενός να δημιουργήσω ένα χώρο που να έχει μία εσωστρέφεια, να μην είναι εύκολα ορατός έξω από το οικοπέδο, να αποτελεί όμως ένα ευχάριστο μέρος όταν το προσεγγίσει κανείς, αφετέρου προσπάθησα να του δώσω μία ιδιαιτερότητα. Ταυτόχρονα όμως ο προαύλιος χώρος χρειάζεται να είναι εύκολα προσβάσιμος και από τα δύο "ανοιχτά" μέτωπα του οικοπέδου και να μπορεί κανείς να τον διασχίσει, να αποτελεί πέρασμα στο οικοδομικό τετράγωνο και να είναι ανοιχτός για τη πόλη.

Το "Στέκι του Παιδιού" όπως ανέφερα στην αρχή, λειτουργεί κυρίως τις απογευματινές ώρες, εκτός του σχολικού ωραρίου, μέχρι το βράδυ σε λογικό πλαίσιο. Τί γίνεται όμως με το προαύλιο χώρο του τις ώρες εκτός λειτουργίας, δηλαδή το πρωί και το βράδυ; Είναι ή όχι προσβάσιμος για τη πόλη, έχει περιφράξη και έλεγχο όπως άλλοι χώροι μέσα στη πόλη όπως για παράδειγμα τα σχολεία ακόμα και τα δημόσια;

Η απάντηση είναι ότι ο προαύλιος χώρος λειτουργεί σαν δημόσιος χώρος τις ώρες εκτός λειτουργίας. Στον εξωτερικό του χώρο υπάρχει παιδική χαρά, μεγάλος υπαίθριος χώρος και αθλητική εγκατάσταση. Όλα αυτά είναι προσβάσιμα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Προσπαθεί να λειτουργήσει και σαν πέρασμα και σαν δημόσιος χώρος, διαμορφωμένος για τη γειτονιά και τη πόλη.

Σχετικά με τον χώρο που στεγάζει τις δραστηριότητες, τον εσωτερικό, τοποθετήθηκε στο μέτωπο κατα μήκος της οδού Κασαβέτη, κλείνοντας όλο το μέτωπο με μία στοά που δίνει πρόσβαση στο εσωτερικό του οικοπέδου. Επιλέχθηκε αυτό το μέτωπο για να τοποθετηθεί η εγκατάσταση επειδή η Κασαβέτη

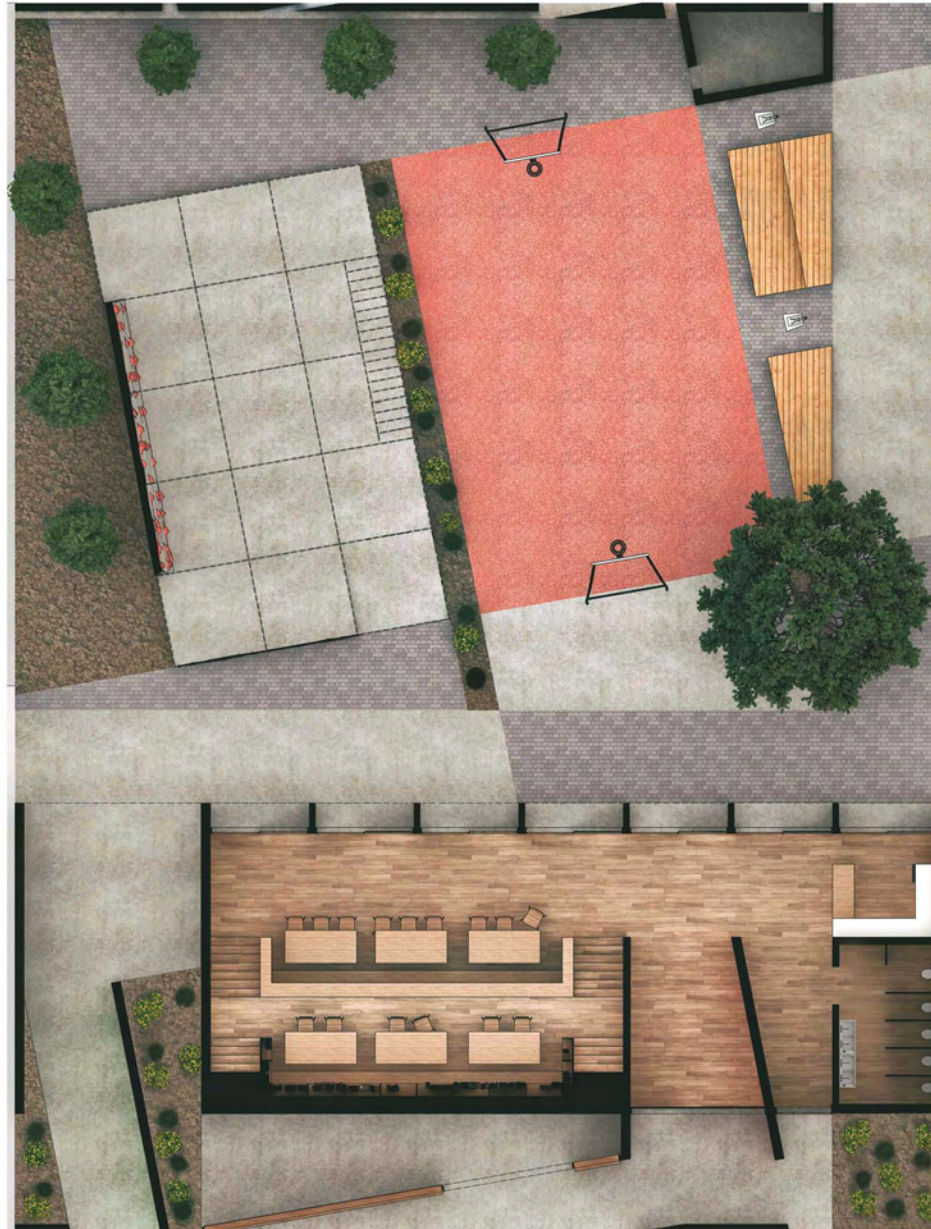
είναι πιο κεντρικός δρόμος στη πόλη του Βόλου και θεώρησα ότι το μέτωπο του δρόμου χρειάζεται να είναι ενιαίο. Επίσης στην άλλη πλευρά υπάρχει ο πέτρινος τοίχος και μία σειρά δέντρων που καθιστά πιο δύσκολη τη χρήση εκείνου του μετώπου.

Το επόμενο βήμα είναι η σχέση που έχει ο κτισμένος χώρος με τον προαύλιο. Αρχικά όπως φαίνεται από τα σχέδια των κατόψεων και των τομών, ο κτισμένος χώρος στο μέτωπο της Κασαβέτη καλύπτει ολόκληρη την όψη αλλά η κάλυψη του οικοπέδου είναι μικρή, 30%. Θεώρησα ότι δεν χρειάζεται μεγάλη κάλυψη για να μπορεί να λειτουργήσει ο υπαίθριος χώρος.

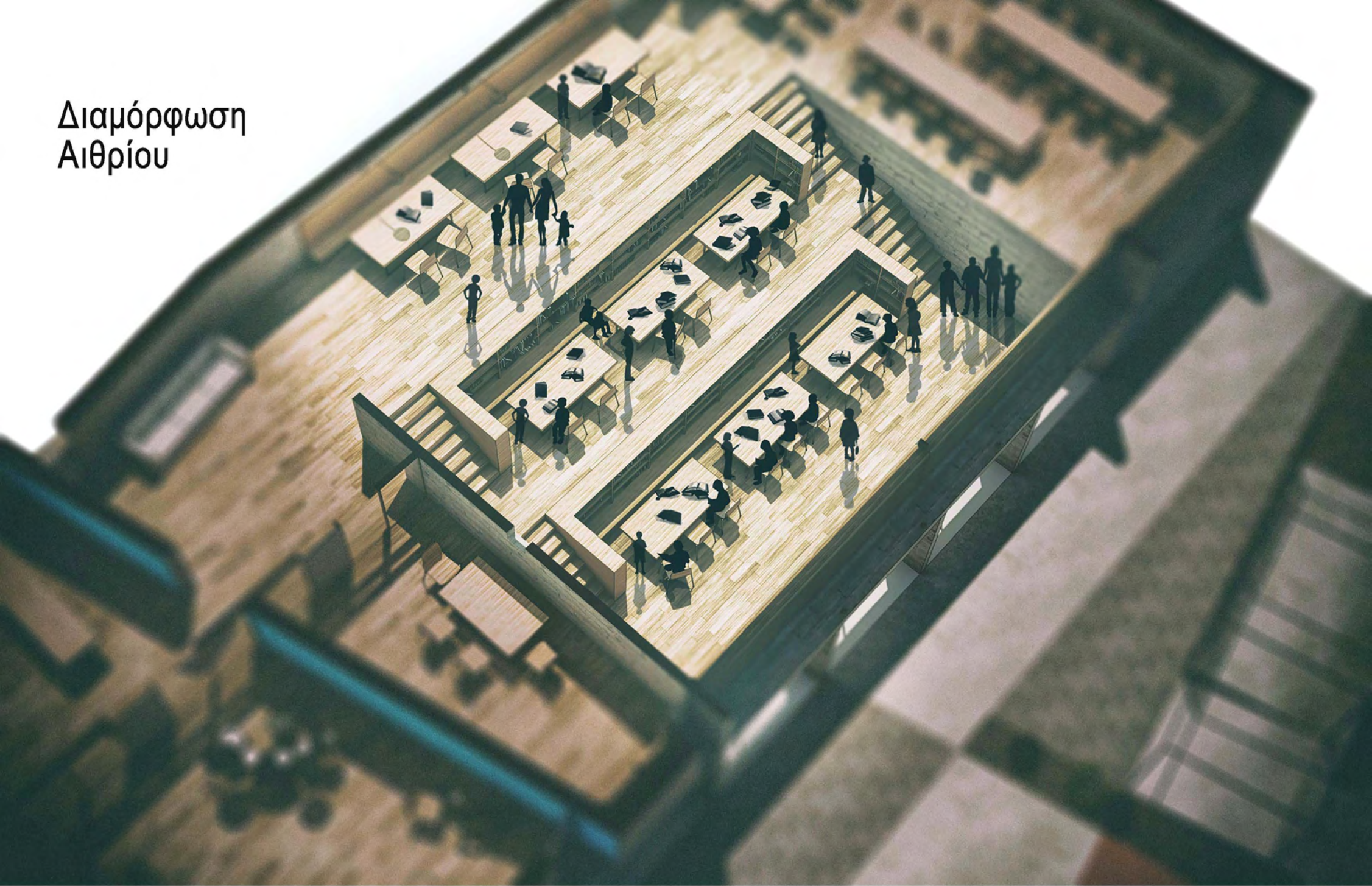
Η είσοδος στο στεγασμένο χώρο γίνεται με δύο τρόπους και από τις δύο πλευρές του. Η κεντρική είναι από την οδό της Κασαβέτη αλλά πρόσβαση υπάρχει και από το εσωτερικό του οικοπέδου. Ο κτισμένος χώρος είναι με τέτοιο τρόπο διαμορφωμένος και σχεδιασμένος ώστε να προσανατολίζεται προς τα “μέσα”, προς το προαύλιο χώρο.

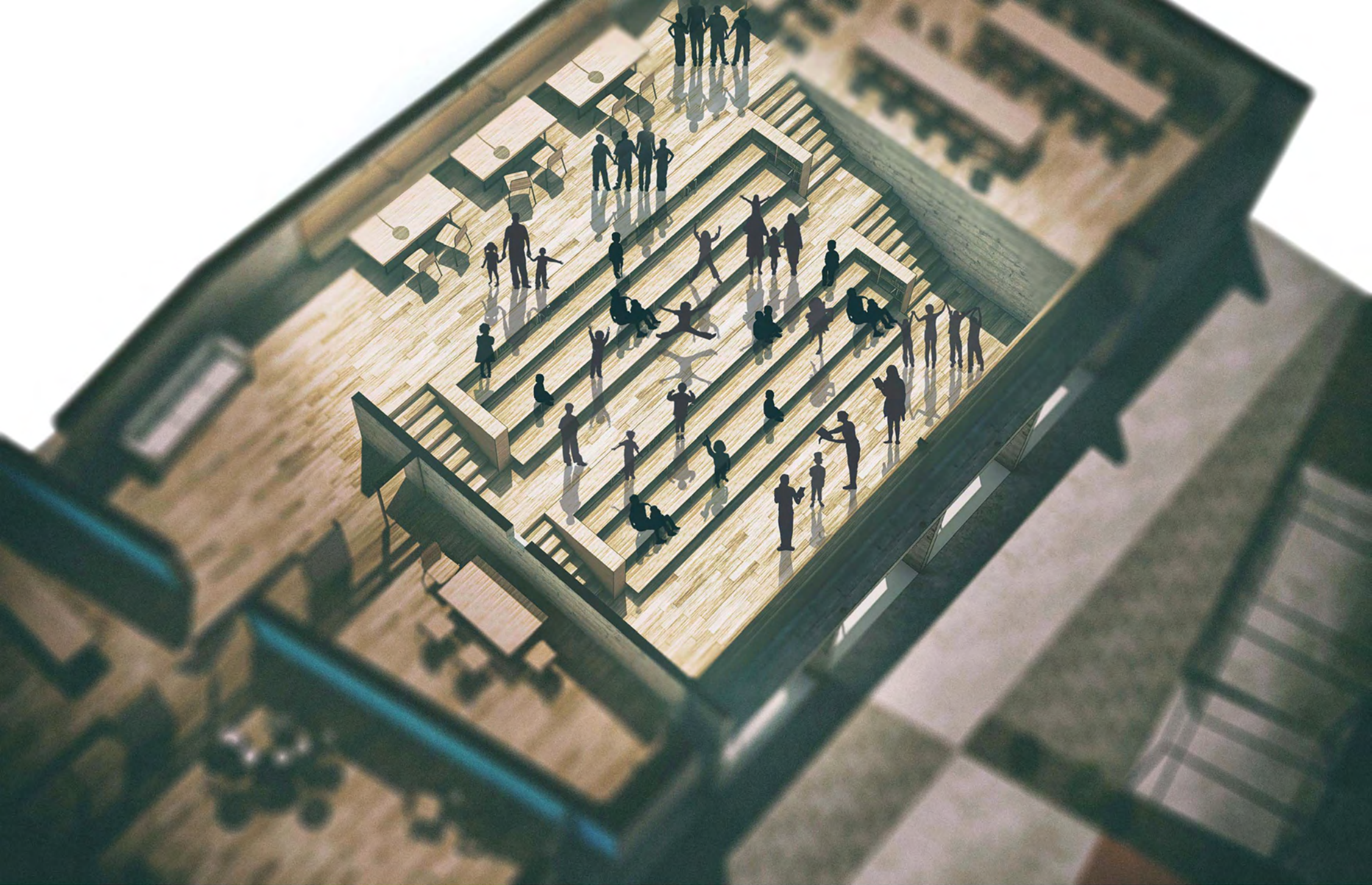
Αυτό γίνεται με δύο τρόπους: ο ένας είναι σχεδιάζοντας μία σχεδόν “τυφλή” όψη από τη μεριά του δρόμου και έχοντας τα ανοίγματα προς το εσωτερικό. Ο δεύτερος είναι τρόπος που λειτουργεί το εσωτερικό του κτιρίου. Όπως φαίνεται στις κατόψεις και τις τομές στο κέντρο του κτιρίου υπάρχει ένα αίθριο που λειτουργεί αμφιθεατρικά προσανατολισμένο στο εσωτερικό του οικοπέδου. Με αυτό το τρόπο προσπαθώ να δώσω μία συνοχή στον εσωτερικό και εξωτερικό χώρο, συνδέοντάς τους.

Όλες οι δραστηριότητες εντός του κτιρίου γίνονται κυρίως σε αυτό το αίθριο και περιφερειακά από αυτό. Το ισόγειο του κτιρίου λειτουργεί ουσιαστικά σαν υποδοχή. Φιλοξενεί τους βοηθητικούς χώρους, τουαλέτα και ένα μικρό κυλικείο. Το κυλικείο δεν λειτουργεί με προσωπικό. Είναι ανοιχτό και για τα παιδιά που μπορούν ακόμα να πειραματιστούν και στο μαγείρεμα. Υπάρχει για να καλύπτει τη βασική ανάγκη του φαγητού.

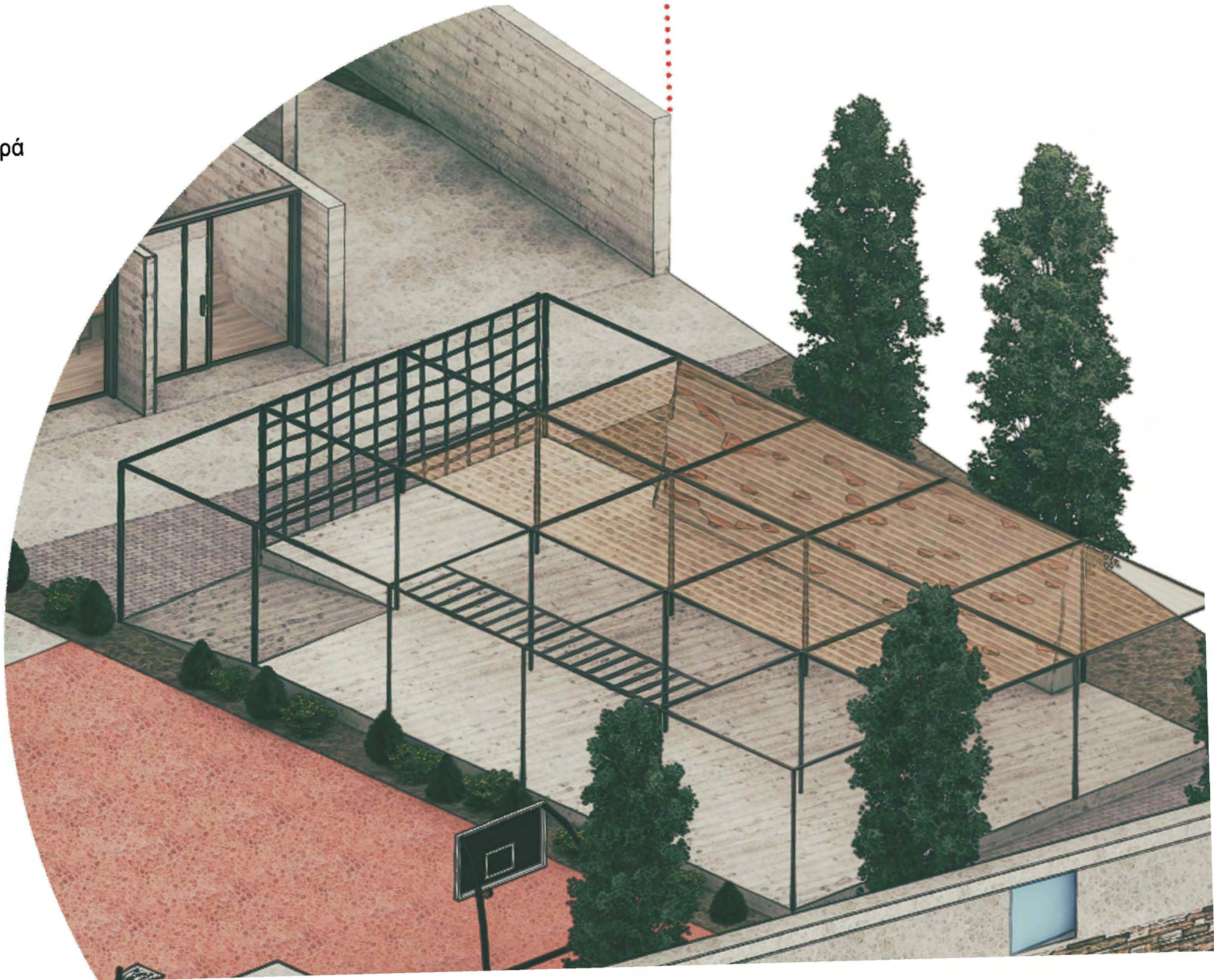

Διαμόρφωση
Αιθρίου

Παιδική χαρά

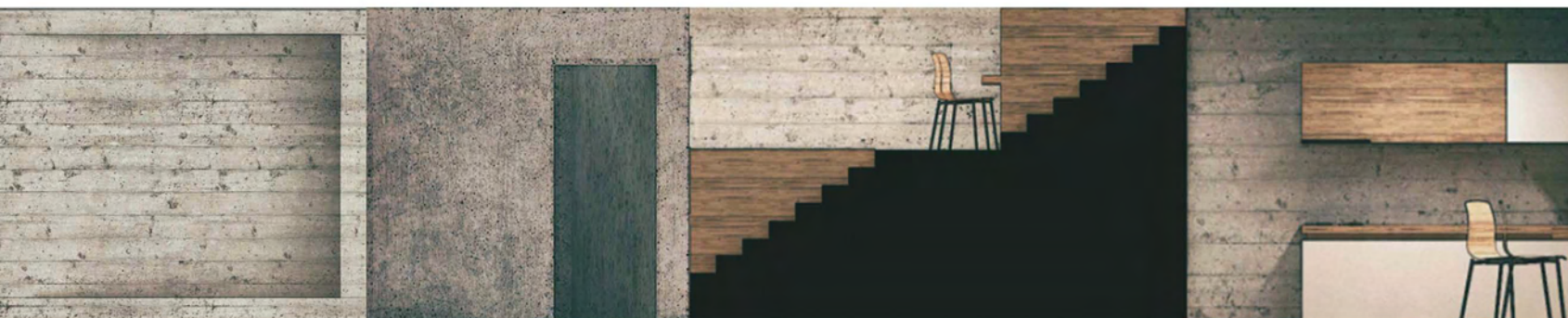
Εξωτερικός προαύλιος χώρος παιδική χαρά

Στον προαύλιο χώρο, έχουν σχεδιαστεί μία παιδική χαρά σχεδιασμένη σε κάναβο και ένας χώρος που λειτουργεί σαν “αλάνα” για παιχνίδια και αθλητισμό. Στη παιδική χαρά ένα κομμάτι της είναι στεγασμένο και το υπόλοιπο ανοιχτό όπως φαίνεται στα σχέδια.

Η παιδική χαρά διαθέτει τείχο αναρρίχησης, κούνιες, μονόζυγο και μαυροπίνακα. Κάθε ένα από αυτά είναι τοποθετημένα στα μέρη του κάναβου.

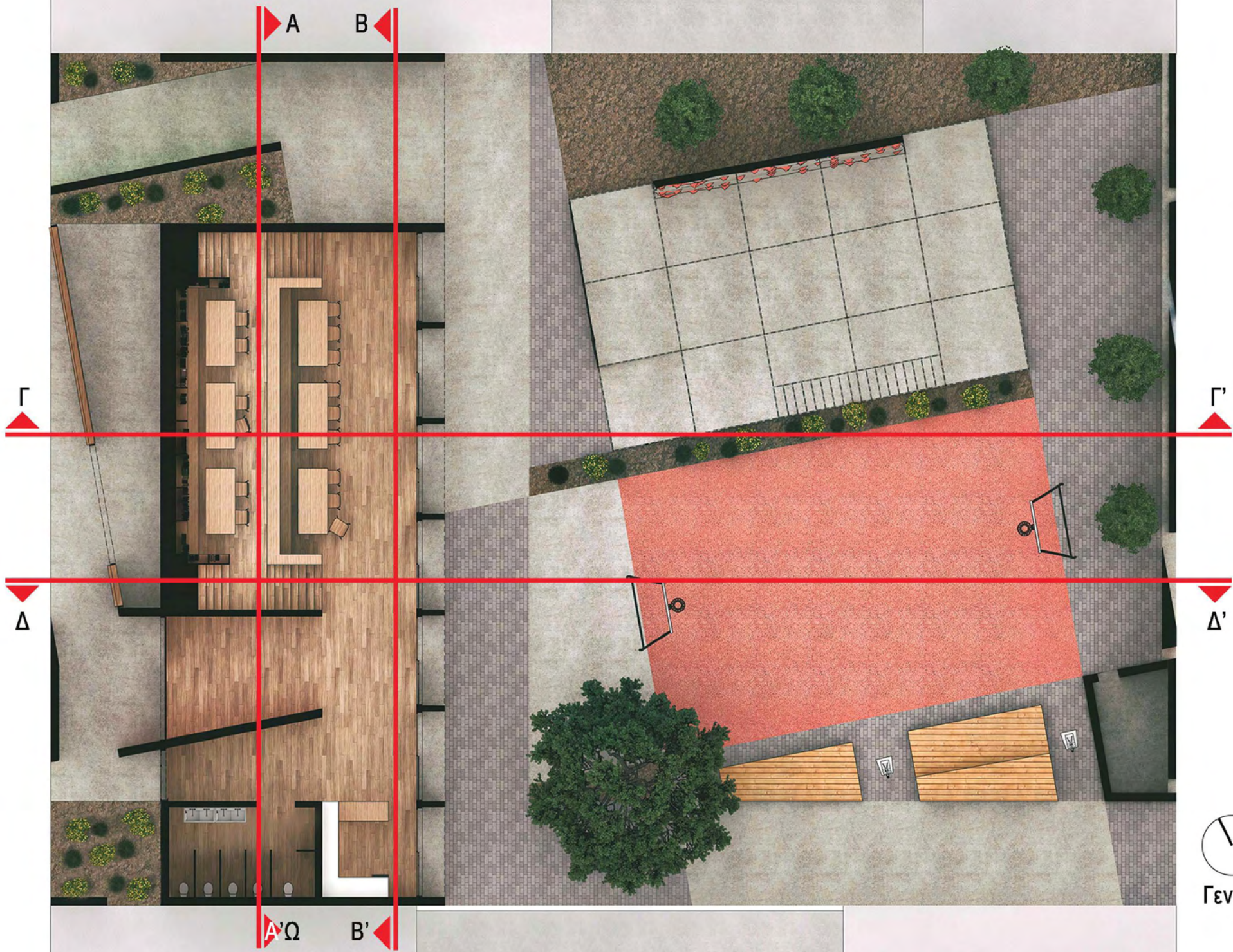
Ο εξωτερικός-προαύλιος χώρος φιλοξενεί επίσης και τις παραστάσεις που πραγματοποιεί το “Στέκι του Παιδιού” προς τη πόλη και τη γειτονιά. Όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του στεκιού, προσπαθούν να εξωτερικευτούν. Δημιουργούνται events στα οποία καλεσμένοι είναι οι γονείς και οι φίλοι των παιδιών καθώς και οι κάτοικοι της γειτονιάς. Γίνεται η προσπάθεια να λειτουργήσει και σαν πολιτιστικό κέντρο της περιοχής. Εκθέσεις, μουσικές παραστάσεις, θεατρικά, χοροί, κουκλοθέατρα, προβολή ταινιών, αθλητισμός κλπ. Με αυτό το τρόπο ενεργοποιείται η γειτονιά.

Σχέδια

Γενική Κάτοψη
Κάτοψη Ισογείου
Κάτοψη Ορόφου
Ύψεις (1,2,3)
Τομές (1,2,3,4)

Γενική Κάτοψη

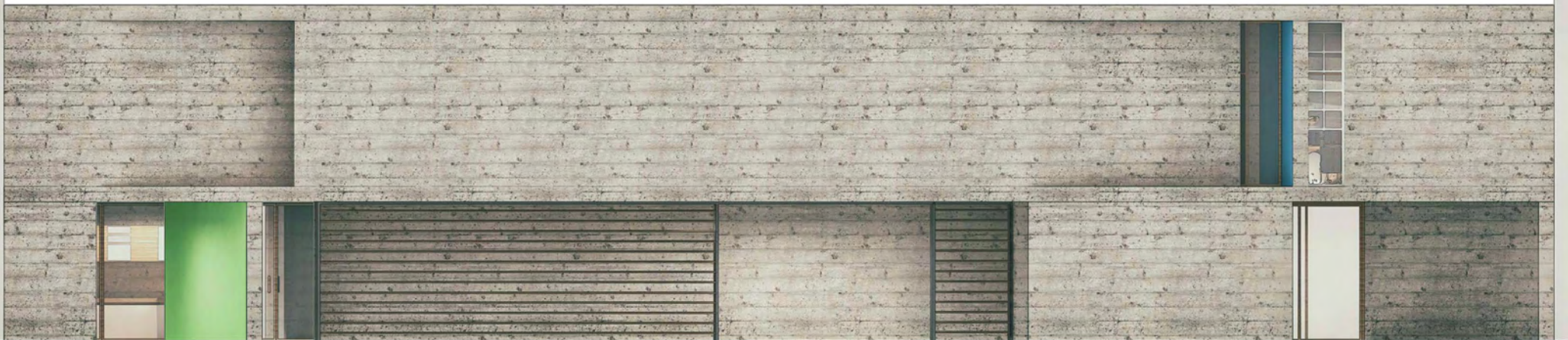
Κάτοψη Ισογείου

Κάτοψη Ορόφου

Όψη 1

Όψη 2

Όψη 3

Τομή A-A'

Τομή B-B'

Τομή Γ-Γ'

Τομή Δ-Δ'

Το Στέκι του Παιδιού: Χώρος Δημιουργικής Απασχόλησης

Στεφανάκης Δημήτριος
Επιβλέπωντας Καθηγητής:
Καναρέλης Θεοκλής

Διπλωματική Εργασία, Φλεβάρης 2018
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

